

De Nieuwtestamentische Tekst: Antiochië of Egypte?

Gedeelte uit: **Het schrijfmis van Jojakim**, door Thomas Vauclair

⇒ <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Het-schrijfmis-van-Jojakim-5de-druk-2018%20distributie.pdf>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV).
Overzetting, plaatjes, overzichtsdigram door M.V.

Inhoud

1. Introductie
2. Een Nieuw Testament en twee Griekse grondteksten: een wereldwijd verschijnsel
3. De Textus Receptus tegenover de Kritische Tekst
4. De eenvoudige tekst tegenover de kunstmatige tekst
5. De minderheidstekst tegenover de meerderheidstekst
6. De heilige tekst tegenover de ketterse tekst
7. De tekst van Antiochië tegenover de Egyptische tekst
8. De tekst van de 'schriftgeleerden' tegenover de tekst van de 'barbaren'
9. Voetnoten

1. Introductie

Laatst kwam er iemand naar me toe. Hij wilde met me spreken over een ernstige zaak en dat merkte ik aan zijn toon. Hij praatte langzaam, elke lettergreep duidelijk uitsprekend, zodat er geen misverstand zou ontstaan door het Engels dat hij gebruikte. Hij had wat moeite om zich in het Engels uit te drukken.

Hij vroeg me mijn Nieuwe Testament te pakken, wat ik deed. "Lees Mattheüs 18 vers 11", zei hij toen, zonder nadere verklaring. Ik sloeg de bladzijden om en kwam bij het juiste hoofdstuk. Vers 7, 8, 9, 10 ... 12. Wat gek! Nog eens kijken! Waar is vers 11 gebleven? Ik moet het hebben overgeslagen. Maar nee, het is er echt niet. Het gaat van 10 naar 12. Stomverbaasd keek ik de man aan, waarop hij een lach liet zien. Hij wilde dus niet die tekst horen, maar hij wilde dat ik zou ontdekken dat het bewuste vers ontbrak.

"Wat heeft dat te betekenen?" vroeg ik geïntrigeerd.

Mattheüs 18:11		Handelingen 8:37	
HSV	Want de Zoon des mensen is gekomen om zalig te maken wat verloren is.	HSV	En Filippus zei: Als u met heel uw hart gelooft, is het geoorloofd. En hij antwoordde en zei: Ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is.
NBV	Weggelaten!	NBV 2021	Weggelaten!
NBG	Tussen twijfelhaken!	NBG	Tussen twijfelhaken [...]!
LeV	Weggelaten!	LeV	Weggelaten!
TELOS	Weggelaten!	TELOS	Weggelaten!
BGT	Weggelaten!	BGT	Weggelaten!

“Ga naar Handelingen 8 vers 37”, zei hij, om het raadsel nog wat langer te laten voortduren. Na een paar seconden stilte riep ik uit: “Wat is dat? Dat vers bestaat ook niet!”

Hij begon pas met zijn uitleg toen hij mijn volle aandacht had.

Aan het eind van ons gesprek gaf hij me een boek over dit onderwerp en een paar gedrukte blaadjes met aanvullende informatie. Hij liet me bovendien zien dat niet alleen hele verzen ontbraken, maar dat ook overal woorden waren weggelaten of veranderd.

Vanaf dat moment interesseerde ik me bijzonder voor dit onderwerp en verdiepte me in de literatuur hierover.

Het doel van deze brochure is om de veelheid aan informatie over dit onderwerp vanuit diverse bronnen bij elkaar te brengen, om een breed publiek te informeren.

Thomas Vauclair Parijs, 2013

2. Eén Nieuw Testament en twee Griekse grondteksten: Een wereldwijd verschijnsel

Om te beginnen is het goed om te weten, dat de tekst van het Nieuwe Testament tot ons is gekomen door tenminste 5.800 in het Grieks geschreven manuscripten, hetzij als onverkorte kopieën of als fragmenten, enkele boeken of soms enkele passages. Dat is een enorme hoeveelheid als men dit vergelijkt met de 643 manuscripten van de Odysseus van Homerus die thans in ons bezit zijn.

Toen ik ging vergelijken, bleek in de Franse vertaling van David Martin van het Nieuwe Testament geen enkel woord of vers te ontbreken. In de versie van Louis Segond daarentegen werd ik bij nader onderzoek onaangenaam verrast door het feit dat gedeeltes ontbraken.

In feite is dit verschijnsel niet beperkt tot deze twee Franse vertalingen, maar het komt ook in andere vertalingen van het Nieuwe Testament voor. Vergelijkt u maar eens de Engelse *King James Version* met de *New American Standard Bible*, de *Revised Version*, de *English Standard Version*, de *NET Bible* en vooral met de *New International Version*. Het maakt eigenlijk niet uit welke moderne vertaling u ook kiest, er zullen vrijwel steeds aanzienlijke verschillen zijn met de *King James Version*.

Hetzelfde geldt in Nederland als bijvoorbeeld de Nederlandse *Statenvertaling* en de *Herziene Statenvertaling* vergeleken worden met de *NBG51*, de *NBV*, de *Groot Nieuws Bijbel*, de *Willibrordvertaling*, de *Herziene Voorhoeve-uitgave*, en vele anderen. Het verschijnsel van afwijkende vertalingen van het Nieuwe Testament is helaas in bijna alle talen van de wereld terug te vinden.

De belangrijkste oorzaak hiervan is, dat er twee sterk van elkaar afwijkende Griekse grondteksten in omloop zijn.

Zodoende heeft een beslissing van het vertaalteam om de ene ofwel de andere grondtekst als uitgangspunt te nemen zeer zwaarwegende consequenties voor het uiteindelijke resultaat.

Maar hebben de twee verschillende Griekse teksttypen ook dezelfde waarde?

Neen! Tussen die twee bestaan essentiële verschillen, waar we nu nader op zullen ingaan. Het ene teksttype staat bekend als de “**Textus Receptus**” en het andere als de “**Kritische Tekst**”.

Na het lezen van dit artikel weet u:

- welk van de twee Griekse teksttypen van het Nieuwe Testament de betrouwbare en originele tekst is en waarom.
- welke Nederlandse Bijbels een Nieuw Testament bevatten dat op grond van dit teksttype is vertaald.

3. De Textus Receptus tegenover de Kritische Tekst

Hoe het komt dat wij tegenwoordig twee Griekse teksten van het Nieuwe Testament hebben.

Vóór de uitvinding van de boekdrukkunst werden teksten met de hand overgeschreven. Dit was het enige middel om geschriften te verspreiden. Op deze manier werd het Nieuwe Testament door de eeuwen heen verspreid, zowel in allerlei vertalingen als in de originele Griekse grondtekst. Met de uitvinding van de boekdrukkunst moest het Griekse Nieuwe Testament eerst gezet worden om gedrukt te kunnen worden, zodat het zo goedkoop mogelijk kon worden doorgegeven. Met deze taak hebben zich vanaf de 16^e eeuw verschillende specialisten beziggehouden. Zij verzekerden zich van de beschikbare Griekse manuscripten van het Nieuwe Testament en soms de Latijnse Vulgata en lieten die tekst drukken.

De Griekse tekst van het Nieuwe Testament werd in 1514 voor de eerste keer compleet samengevat in een meertalige uitgave en in 1522 gedrukt door kardinaal **Francisco Jimenez de Cisneros**.

In diezelfde tijd publiceerde **Erasmus** uit Rotterdam in 1516 zijn eerste Griekse Nieuwe Testament. Hij publiceerde daarna nog vier andere uitgaven, in 1519, 1522, 1527 en 1535.

Anderen volgden in hun voetsporen:

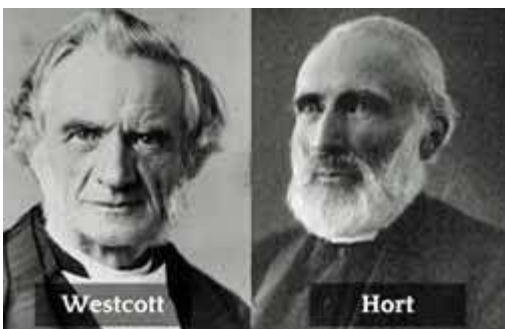
De Franse uitgever **Robert Estienne**, of **Stephanus**, publiceerde zijn Griekse Nieuwe Testameten in 1546, 1549, 1550 en 1551. Hij maakte in 1551 de indeling van de verzen, die tot op de huidige dag wordt gebruikt. De protestantse **Theodorus Beza** publiceerde 4 ‘majeur’ en 6 ‘mineur’ uitgaven van het Griekse Nieuwe Testament tussen 1565 en 1604.

Tenslotte publiceerden twee Nederlandse boekdrukkers, de **gebroeders Elzevier**, edities in 1624, 1633, 1641 en nog enkele tot 1678. Deze uitgaven komen in zeer grote mate overeen met de uitgaven van Beza.

Hun voorwoord in 1633 bevatte de woorden (in het Latijn): “*Textum ergo habes, nunc ab omnibus receptum: in quo nihil immutatum aut corruptum damus*”. Dat betekent: “U bezit dus de tekst die nu door allen ontvangen is. Wij hebben er geen veranderingen of wijzigingen in aangebracht”. Hier- van is de naam “Textus Receptus” (= door allen ontvangen tekst) afgeleid. Deze wordt ook wel de Traditionele Tekst genoemd.

Het is goed hier even op te merken, dat het werk van deze uitgevers of boekdrukkers eenvoudig was: zij brachten manuscripten van het Nieuwe Testament bijeen en drukten de teksten die zij bevatten af. Zij hebben niets weggelaten, toegevoegd of veranderd in de bestaande teksten.

Hun werk was het ontvangen en doorgeven van de tekst door deze te drukken.

Daar tegenover staat, dat de zogenaamde Kritische Tekst voornamelijk is gebaseerd op de onverwachte beschikbaarheid in de negentiende eeuw van twee oude manuscripten, die afweken van de ongeveer 5000 tot dan toe bekende manuscripten. Helaas verklaarden twee Engelse tekstcritici, Brooke Foss Westcott en Fenton John Anthony Hort, dat juist deze twee manuscripten de voorkeur verdienden boven andere Griekse manuscripten die de Textus Receptus ondersteunen. Er was bij Hort vooraf al duidelijk sprake van een uitgesproken afkeer van deze

Textus Receptus.[1]

Door hun inspanningen begon deze Kritische Tekst uiteindelijk wereldwijd op de universiteiten en bij vertalingen en publicaties de andere tekst van het Nieuwe Testament te verdringen.

Hun benadering gaat er noodzakelijkerwijs vanuit dat de goede tekst van het Nieuwe Testament sedert het vroege Christendom verborgen is gebleven totdat zij, de twee ongelovige [2] tekstcritici, die ontdekten rond 1880.

Dit is toch niet de wijze waarop God het Oude Testament aan Zijn volk heeft gegeven? Het is evenmin de wijze waarop God het Nieuwe Testament aan Zijn volk heeft gegeven. We hebben gezien hoe het Griekse Nieuwe Testament tot ons is gekomen. En hoe wij de betrouwbare historische documenten van vorige generaties hebben ontvangen.

Het is in feite onvoorstelbaar dat het Nieuwe Testament toch twee verschillende versies zou hebben.

Heeft God dan niet gewaakt over Zijn Woord? Hij heeft dat wis en waarachtig wel gedaan en de hier aangereikte informatie zal u helpen u daarvan te overtuigen.

4. De eenvoudige tekst tegenover de kunstmatige tekst

Over de ontvangst van historische documenten of de willekeurige creatie van een tekst

De teksten van de documenten zijn door meerdere uitgevers gekopieerd en aan ons overgeleverd in de vorm van gedrukte boeken, waarmee ze de verspreiding ervan vereenvoudigden. De inhoud van de manuscripten werd gedrukt zonder er veranderingen in aan te brengen. Over varianten moesten soms wel beslissingen worden genomen.

De edities die ik hierboven genoemd heb, verschillen praktisch niet van elkaar. Daarom is de Textus Receptus van het Nieuwe Testament in zichzelf legitiem: Wij hebben eenvoudig de tekst van de schrijvers zelf (evangelisten en apostelen) ontvangen door middel van kopieën. Wij kunnen deze tekst dus beschouwen als de *eenvoudige tekst*.

Laten we nu eens die twee archeologische “ontdekkingen” van rond 1850 wat nader onder de loep nemen, die de basis vormen van de Kritische Tekst van het Nieuwe Testament, te weten de *Codex Vaticanus* en de *Codex Sinaiticus*. Codex betekent hier: boek of handschrift. De eerste was in het bezit van de rooms katholieke kerk en bevond zich in de bibliotheek van het Vaticaan waar onderzoekers hem konden raadplegen.

De tweede werd in 1844 ontdekt door de Duitse archeoloog en tekstcriticus Von Tischendorf. Rond 1860 kwamen deze twee geschriften in handen van de Engelse tekstcritici Westcott en Hort. Vanuit deze twee codices publiceerden zij hun eigen versie van het Griekse Nieuwe Testament.

Het probleem is echter dat de teksten uit deze twee oude codices niet met elkaar overeenkomen! Ze verschillen onderling op duizenden plaatsen, alleen al in de evangeliën op meer dan 3000 plaatsen. Denkt u dat dit hen stoorde? Volstrekt niet. Ze maakten zich van dit probleem schaamteloos af door een nieuwe tekst te schrijven, *The New Testament in the Original Greek*, waarin ze een mooie, gladde en homogene tekst presenteerden.

Dat is de reden waarom ik deze Kritische Tekst een *kunstmatige* tekst heb genoemd, want hij gaat uit van een beschamende oplichterij. Dit is een achteraf geredigeerde tekst op basis van de twee van elkaar verschillende codices met het doel de vele duidelijke verschillen weg te moffelen.

Wie gaf Westcott en Hort de bevoegdheid te bepalen welke variant van de tekst beter was dan de andere? Dat deden ze zelf. En daar hield het niet mee op. Zij bedrogen de wereld en hadden de euvele moed om te zeggen dat het hier zelfs ging om het ‘oorspronkelijke’ Griekse Nieuwe Testament. Tegenwoordig is deze Kritische Tekst helaas de basis van vrijwel alle moderne vertalingen van het Nieuwe Testament![3]

Vanuit wetenschappelijk oogpunt bezien kan deze Kritische Tekst op geen enkele historiciteit bogen, want hij is achteraf samengesteld en is op geen enkele manier het resultaat van het eenvoudig overleveren van betrouwbare historische documenten.

En dat is nog niet alles!.....

5. De minderheidstekst tegenover de meerderheidstekst

De manuscripten die overeenkomen met de Textus Receptus maken het overgrote deel uit van alle manuscripten van het Nieuwe Testament

Een ander interessant punt betreft het aantal manuscripten. Vóór de Textus Receptus pleit niet alleen dat hij niet kunstmatig is (in tegenstelling tot de Kritische Tekst), hij is ook het meest frequent over de hele wereld en in alle generaties gekopieerd. Een overweldigende meerderheid van tenminste 95% van de ± 5.656 beschikbare manuscripten uit de hele wereld bevat de tekst overeenkomstig de Textus Receptus, die daarmee het recht krijgt op de titel 'meerderheidstekst'.

Hieruit volgt dan dat minder dan 5% van alle tot op de huidige dag overlevende manuscripten van de Textus Receptus verschilt, waaronder ook de Codex Vaticanus en Codex Sinaiticus. Juist deze twee manuscripten zijn voor hun Kritische Tekst gebruikt. Het zeer kleine aantal kopieën van gedeelten van deze twee codices geeft al een idee over de geringe waarde die de kopiïsten aan deze teksten toekenden.

Dr. Gordon Clark bevestigt dit:

“Als een groep van twintig of veertig manuscripten één voorouder gemeenschappelijk hebben, dan betekent dit, dat een groot aantal kopiïsten vond, dat deze voorouder-kopie trouw was aan het originele handschrift. Maar als een manuscript slechts weinig is gekopieerd, zoals het geval is bij B (= Codex Vaticanus), dan kan men met recht denken dat deze vroegere kopiïsten aan de betrouwbaarheid ervan twijfelden. Waarschijnlijk hebben de orthodoxe Christenen uit die beginperiode al geweten dat B corrupt was”. [4]

Is het werkelijk mogelijk deze gegevens te negeren? Het is van belang hier op te merken dat de woorden *meerderheid* en *minderheid* alleen maar slaan op het *aantal* Griekse manuscripten waarover we thans beschikken. Bedenk wel, dat Westcott en Hort zich voornamelijk hadden gericht op die *minderheid* van B (Vaticanus) en א=Aleph (Sinaiticus) en nog enkele andere manuscripten, waaronder ook codices A, C, en D. Met name deze vijf worden bedoeld wanneer tekstcritici spreken over manuscripten die “ouder en dus beter” zijn dan de grote *meerderheid* van de manuscripten die aan de basis staan van de Textus Receptus.

Zo gaat men voorbij aan het voor zichzelf sprekende gezag van de **Textus Receptus**, gebaseerd op een **Byzantijnse Tekst** die vanaf de vierde eeuw onmiskenbaar de algemeen aanvaarde Traditionele Tekst was.

[Zie Overzichtsdiagram Tekstbronnen van het Nieuwe Testament verderop in dit artikel, of uitgebreid: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/tekstbronnen.pdf>]

6. De heilige tekst tegenover de ketterse tekst

Over hoe de manuscripten zijn gebruikt en wat we daarvan kunnen leren

Als de eerste Christenen in de Textus Receptus van het Nieuwe Testament het authentieke Woord van God zagen, zouden we daarvan bewijzen moeten kunnen vinden. Hoe zagen zij de manuscripten, waarvan de tekst afweek van die zij kenden: als heilig of als ketterse? Laten we eens kijken naar de twee codices die centraal staan in de Kritische Tekst.

Allereerst de Codex Sinaiticus (א). Nadat deze in de 4^e eeuw geschreven was, ontdekten de lezers ervan al gauw dat er zinnen en woorden ontbraken. Dus maakten ze er corrigerende aantekeningen op.

De tekstcriticus en kenner van het Grieks, Dr. Scrivener schreef: “De codex is overdekt met verbeteringen aangebracht door ten minste tien verschillende correctoren. Sommige verbeteringen staan systematisch op iedere bladzijde, andere zijn beperkt tot verschillende delen van het manuscript. Sommige van de correctoren waren tijdgenoten van de oorspronkelijke kopiïst, maar de meerderheid van de correcties dateert uit de 6^e of 7^e eeuw”. [5]

Dit bewijst dat vanaf het allereerste gebruik van deze codex Sinaiticus de lezers zich ervan bewust waren, dat het manuscript in ernstige mate corrupt was, zodat zij het nodig vonden verbeteringen aan te brengen.

Deze codex werd door Constantin von Tischendorf in 1844 in het klooster van St. Katharina in de Sinäï ontdekt. Vandaar de Latijnse naam Codex Sinaiticus. Een deel van deze codex werd - verbaast u zich niet - door Tischendorf daar in de prullenbak gevonden. Ja, u hebt het goed gelezen. Philip Mauro schrijft daarover: “Nu wij al deze feiten weten, verklaren wij: ten eerste dat de onzuiverheid van de Codex Sinaiticus in elk onderdeel ervan volledig onderkend werd door hen die er het best bekend mee waren. En dat was zo vanaf het allereerste begin tot het tijdstip dat deze tenslotte weggeworpen werd omdat deze ongeschikt was voor welk praktisch doel ook”. [6]

Het feit dat de monniken van St. Katharina de bladzijden van deze codex gebruikten om er het vuur mee aan te maken, bewijst dat ze die niet als heilig beschouwden en dat deze in hun ogen onzuiver en onbruikbaar was.

De Codex Vaticanus (B) werd ook in de 4^e eeuw opgesteld. We weten, dat hij zich in 1481 in de bibliotheek van het Vaticaan bevond, waar Samuel Tregelles hem in 1845 ontdekte. Zie hierboven wat Dr. Gordon Clark er over vermeldde en wat hierna op bladzijde 18 en 21 uitgelegd wordt [in “Het Schrijfmis van Jojakim”].

Tekstcritici waren echter juist bijzonder enthousiast over de ontdekking van deze oude documenten, die teruggingen tot de 4^e eeuw, ondanks gebreken die overduidelijk waren.

Volgens hen waren dit de oudste manuscripten van het Nieuwe Testament, dus moeten deze wel de meest betrouwbare manuscripten zijn!

Welnu, het omgekeerde is het geval. De andere manuscripten uit dezelfde eeuw en daarvoor zijn op enkele uitzonderingen na in de loop van de tijd door het gebruik versleten en zo geheel of gedeeltelijk verloren gegaan.

Maar waarom hebben juist *deze twee* codices overleefd?

We mogen veronderstellen, dat de gemeenschap van gelovigen wist dat er fouten in waren opgenomen, en dat de gelovigen ze daarom niet gebruikten, noch om ze te lezen noch om ze over te schrijven. Daardoor zijn ze niet verder versleten en dus ook niet verloren gegaan.

Bedenkt u eens hoe een Bijbel versleten zou zijn nadat een gelovige hem zijn hele leven lang heeft gebruikt. En stelt u zich eens voor dat die gelovige 1600 jaar heeft geleefd. En voeg daar nog eens aan toe dat, wanneer hij zijn Bijbel niet las, iemand hem gebruikte om hem over te schrijven. Zou bij de dood van die persoon zijn Bijbel nog intact en bruikbaar zijn? Nee, en dat is precies het lot geweest van de oudste manuscripten van de Textus Receptus: deze zijn namelijk eeuwenlang gelezen en gekopieerd. Als u daartegenover na die 1600 jaar een puntgave Bijbel had gevonden, wat zou u dan denken? Dat zijn eigenaar hem altijd in zijn bibliotheek met rust heeft gelaten.

En dit is precies wat er met de Codex Sinaiticus en Codex Vaticanus is gebeurd: ze hebben de tijd ongeschonden overleefd omdat ze niet gebruikt werden.

De Textus Receptus is een **Byzantijnse Tekst**. Deze tekst wordt beschouwd als de Traditionele Tekst, die steeds en overal door de wijd verspreide gemeenschappen van gelovigen gedurende de Byzantijnse periode (van circa 312 tot 1453 AD) algemeen gebruikt werd. Maar ook daarna, tijdens en na de Reformatie. Het gaat om een “heilige tekst” die de gelovigen lazen en getrouw kopieerden, het zuivere Nieuwe Testament: het Evangelie van Jezus Christus, en de heilige Brieven.

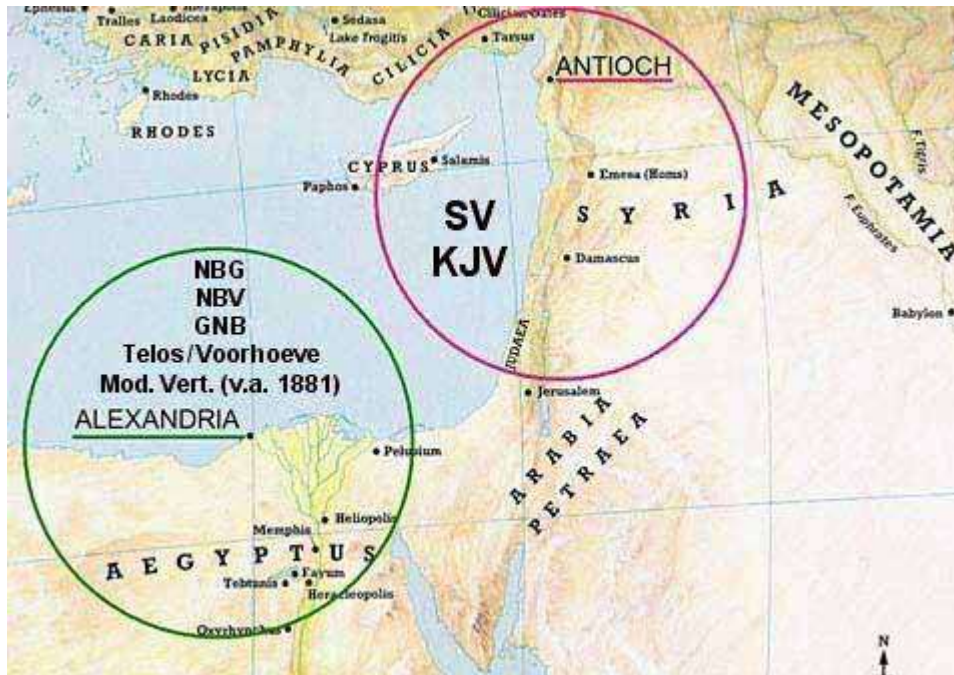
7. De tekst van Antiochië tegenover de Egyptische tekst

Over de geografische herkomst van de twee teksten

Als u wilt uitgaan om in een restaurant een goede pizza te eten, naar welk restaurant zou u gaan: een Italiaans of een Noors? In deze paragraaf passen we dezelfde logica toe op de kwestie van de twee Griekse teksten van het Nieuwe Testament.

Na de vervolging die uitbrak na het martelaarschap van Stefanus vluchtten discipelen van Jezus Christus naar onder andere Antiochië. Daar verkondigden zij de Heere Jezus (Handelingen 11:19-20). Daar kwam een groot aantal mensen tot geloof en tot bekering. Saulus en Barnabas kwamen daar ook. Zij bleven een jaar lang bij de gemeente en onderwezen hen. Het was in Antiochië dat de discipelen voor het eerst “Christenen” genoemd werden (Handelingen 11:22-26). Vanuit deze stad vertrok de apostel Paulus voor zijn zendingsreizen (Handelingen 13:1-3; 15:35-36; 18:22-23). De apostel Petrus bezocht de stad ook (Galaten 2:11-12).

Kortom: Antiochië werd een belangrijk christelijk centrum en zelfs hét christelijk centrum nadat de tempel in Jeruzalem in het jaar 70 AD verwoest werd.

**De overlevering van het Nieuwe Testament:
Geen kwestie van VERTALING
maar van OORSPRONGEN!**

In Antiochië werden ongetwijfeld veel kopieën van de brieven en evangeliën, die als geïnspireerd werden beschouwd, gemaakt en verspreid over de wereldwijd groeiende christelijke kerk. Welnu, de Textus Receptus is innig verbonden met deze stad. Wij mogen dan concluderen dat het uit Antiochië stammende teksttype de ware tekst van het Nieuwe Testament was van de apostelen en van de jonge kerk.

We zouden daarom de Textus Receptus de “Christelijke tekst” of de “*Antiocheense tekst*” kunnen noemen, om het belang te onderstrepen van deze authenticiteit.

De manuscripten van de Kritische Tekst zijn, daarentegen, grotendeels verbonden met de Egyptische stad Alexandrië. Door de tekstcritici zijn ze geclassificeerd als de “*Alexandrijnse tekst*”. Maar wacht eens even!

Op welk moment in het Nieuwe Testament werd die stad verbonden met de gemeente? Nooit. Egypte wordt daarentegen zelfs in het Bijbelboek Openbaring genoemd als het geestelijke equivalent van de stad Sodom (Openbaring 11:8)! Bovendien leert de kerkgeschiedenis ons dat Egypte het land was van verschillende ketters die er woonden en werkten, zoals de gnostici Valentinus en Basilides.

Op grond van deze feiten maakt ons gezonde verstand ons dus waakzaam tegenover alles wat in die periode in Egypte werd geproduceerd.

Het zijn juist deze Alexandrijnse teksten uit Egypte die in de tweede tot en met de vierde eeuw voor verwarring zorgden en daarom op de duur niet meer gekopieerd werden door de gelovigen.

Net zoals ik er vertrouwen in heb dat een Italiaans restaurant me een goede pizza zal voorzetten, zo zal ik me ook wenden tot de Antiocheense tekst voor het kiezen van het Nieuwe Testament, dat de apostelen schreven en de eerste christenen kopieerden, waarvan ze hielden en die ze lazen, de Textus Receptus dus.

8. De tekst van de 'schriftgeleerden' tegenover die van de 'barbaren'

Over de kwaliteit van de twee teksttypen

We hebben gezien dat de manuscripten van de Textus Receptus in het bezit van christenen uit Antiochië waren, terwijl andere manuscripten uit Egypte kwamen, waar ketters zoals de gnostici actief waren. Laten we nu eens gaan kijken naar de kwaliteit van de manuscripten zelf.

De Textus Receptus wordt ook wel "Byzantijnse tekst" genoemd.

Hij werd de door allen erkende standaardtekst van het Nieuwe Testament in de 1.100 jaar durende Byzantijnse periode en daarna. De teksten van deze manuscripten hoefden niet veranderd te worden om homogeen gemaakt te worden omdat de manuscripten eenvoudigweg wereldwijd een overeenkomstige tekst bevatten.

Toen in het Westen het Grieks werd vervangen door het Latijn, behield in het Oosten het Grieks zijn plaats als gesproken en geschreven taal. Bijgevolg konden deze 'schriftgeleerden' van Constantinopel, de nieuwe hoofdstad van het Oosten, de authentieke tekst herkennen en laten kopiëren door kopiïsten.

Op dezelfde wijze konden de Joodse schriftgeleerden het Oude Testament uitstekend kopiëren, omdat zij getrainde experts waren in het Hebreeuws. We kunnen dus ons vertrouwen hebben in deze Griekstalige schriftgeleerden, die ons het Nieuwe Testament in het Grieks hebben overgeleverd, overeenkomstig de Textus Receptus.

De paar manuscripten uit Egypte, die deze tekstcritici hebben gebruikt om twijfel te zaaien, staan in werkelijkheid boordevol fouten. Dit is een welbekend feit. Kijk maar eens wat de *Westminster Dictionary of the Bible* op pag. 624 zegt: "We moeten ondertussen wel opmerken, dat er geen enkel belangrijk manuscript van de Bijbel bestaat waarin zoveel schrijf- en grammaticale fouten en zoveel grove weglatingen staan als in B, de Codex Vaticanus". Er zijn in deze tekst verschillende plaatsen aan te wijzen waar een woord of zelfs een hele zin dubbel staat.

Nadat tekstcriticus Dr. Scrivener het manuscript Aleph (א), de Codex Sinaïticus, had bestudeerd, bevestigde hij dat deze "vol met overschrijvingsblunders was ... zoals het weglaten van hele regels van het origineel".[7]

De Kritische Tekst is gebaseerd op grof werk, uitgevoerd door 'barbaren', (dat wil zeggen: zij die het Grieks niet goed meester waren) en die ontelbare fouten hebben gemaakt. Misschien toont ook dit wel hun totale gebrek aan eerbied voor de Heilige Schrift. Welnu, het zijn juist deze vervalste manuscripten die Westcott en Hort in de 19de eeuw uitkozen met als doel de Textus Receptus te verdringen.

9. Voetnoten

¹ Horts minachting voor de Textus Receptus blijkt uit deze uitspraak: "Tot de paar laatste weken had ik geen notie van het belang van de teksten omdat ik zo weinig Grieks Testament had gelezen, en bleef maar tijd besteden aan die boosaardige/gluiperige (Eng.: 'villanous') Textus Receptus. ... Denk eens aan die

laaghartige (Eng.: ‘vile’) Textus Receptus, helemaal steunend op late manuscripten; het is een zegen dat er zulke vroege zijn” Arthur F. Hort, *Life and Letters of Fenton John Anthony Hort*, New York, 1896, Deel 1 blz. 211.

² Hort schrijft zelf dat hij de verzoening van onze zonden niet zo ziet als in de Bijbel beschreven wordt. “The fact is I do not see how God’s justice can be satisfied without every man’s suffering in his own person the full penalty for his sins”. A.F. Hort, *Life and Letters*, Vol 1 blz. 119-121. De vertaling luidt: “Het is een feit dat ik niet zie hoe aan Gods rechtvaardigheid kan worden voldaan, zonder dat ieder mens in eigen persoon de volle straf voor zijn zonden moet lijden”.

³ Het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) meldde dat zij voor “de website... de meest gebruikte versies van de bronteksten gebruikt : de Biblica Hebraica Stuttgartensia en de Novum Testamentum Graece”. De eerste is de kritische brontekst van het Oude Testament, en de laatste is, samen met Nestle-Aland, de kritische brontekst van het Nieuwe Testament. Ook vermeldt het NBG: “Deze versies gebruiken Bijbelvertalers wereldwijd als standaard”. Bron Reformatorisch Dagblad, 11 juli 2015.

⁴ Gordon H. Clark, *Logical Criticisms of the Textual Criticism*, The Trinity Foundation, Jefferson, Maryland, 1985, blz. 15.

⁵ F.A.H Scrivener, *A Full Collation of Codex Sinaiticus with the Received Text of the New Testament*, 1864 Deighton, Bell and Co., Cambridge, Engeland blz. xix – xxvi.

⁶ Philip Mauro, *Which Version? Authorized or Revised?* Scripture Truth Depot, 120 Tremont St Boston 9, Mass. 1924. blz. 44.

⁷ F.H.A. Scrivener, *Six Lectures on the Text of the New Testament and the Ancient Manuscripts*. Deighton, Bell and Co, Cambridge 1875 blz. 41, 43.

Overzichtsdiagram Tekstbronnen v.h. Nieuwe Testament

Verdelen we nu de voornaamste tekstbronnen over de vier groepen of teksttypen die we genoemd hebben, dan kunnen we die in een diagram samenvatten:

	Evangelieën	Handelingen	Brieven v. Paulus	Alg. brieven	Openbaring
Alexandrijns	P1, P5, P22, (P66), P75 Ⲛ, B, C, W (Luk 1-8:12; Joh 5:13vv) 33 (± 10 minuskels) Boh, (Sah) Ath, (Or)	P8, (P50) Ⲛ, A, B, C 33, 81 (± 6 minuskels) Boh, (Sah) Ath, Clem-Alex? (Or)	P10, P13, P15, P16, P27, P32, P40, P65 Ⲛ, A, B, C 33, 81 (± 9 minuskels) Boh, (Sah)	P20, P23, P72 Ⲛ, A, B, C 33, 81 (± 9 minuskels) Boh, (Sah) Ath, Clem-Alex? (Or)	P18, P47 Ⲛ, A, C ± 14 minuskels
Caesareaans	P37, P45 Θ, W (Markus 5vv) Fam. 1, Fam. 13 (± 21 minuskels) Geo, Arm, Pal-Syr, Eus, Cyr-Jer, (Or)	P45? Teksttype nog niet onderscheiden in de rest van het Nieuwe Testament Cyr-Jer?			
Westers	P25 D, W (Markus 1-5) It (vooral k en e), Sin-Syr, Cur-Syr Tert, Ir, Clem-Alex, Cyp, (Aug)	P38, P41, P48 D ± 11 minuskels It, Hark-Syr	D ± 7 minuskels It	P38 D It, Hark-Syr Tert, Ir, Cyp, Aug	It?
Byzantijs	A, W (Mattheüs; Lukas 8:12vv) meeste minuskels Goth, latere versies Latere kerkvaders	meeste minuskels Goth, latere versies Latere kerkvaders	meeste andere minuskels Goth, latere versies Latere kerkvaders	meeste andere minuskels Goth, latere versies Latere kerkvaders	meeste andere minuskels Goth, latere versies Latere kerkvaders

Uit: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/tekstbronnen.pdf>

Lees verder:

- “Corrupties in moderne bijbelvertalingen”: <http://www.verhoevenmarc.be/bijbelcorrupties.htm>
- “De Bijbel is Gods Woord”: <http://www.verhoevenmarc.be/index.htm#Bijbel>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm